

**ΟΜΙΛΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
κ. ΘΕΟΔΟΣΗ Α. ΤΣΙΟΛΑ, ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΤΩΝ
ΗΡΩΩΝ ΑΧΥΡΩΝΑ ΛΙΟΠΕΤΡΙΟΥ
ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΕΛΕΟΥΣΑΣ ΛΙΟΠΕΤΡΙΟΥ
ΚΥΡΙΑΚΗ 3.9.2017**

Είναι με βαθειά συγκίνηση και με μεγάλη εκτίμηση και θαυμασμό για την προσφορά της κοινότητας Λιοπετρίου στους αγώνες του λαού μας υπέρ της ελευθερίας της ιδιαίτερης μας πατρίδας που απευθύνω τον επιμνημόσυνο αυτό λόγο, προκειμένου να αποτίσουμε μαζί τον οφειλόμενο φόρο τιμής στους τέσσερις ήρωες του Αχυρώνα, τον Φώτη Πίττα από το Φρέναρος, τον Αντρέα Κάρυο από το Αυγόρου, τον Ηλία Παπακυριακού από τη Λυθράγκωμη και τον Χρίστο Σαμάρα από το Λιοπέτρι.

Η απόδοση της δέουσας τιμής στους ήρωες της κυπριακής ελευθερίας είναι ένα διαχρονικό χρέος και μια οφειλή όλων εμάς των μεταγενεστέρων για όσους αγωνίστηκαν και θυσιάστηκαν για να μπορούμε εμείς σήμερα να ζούμε ελεύθεροι και να συνεχίζουμε να αγωνιζόμαστε για όσα όλοι οι άλλοι λαοί θεωρούν αυτονόητα για τη δική τους επιβίωση.

Πέρασαν 59 χρόνια από την ηρωική θυσία τους η οποία γράφτηκε με χρυσά γράμματα στις δέλτους της σύγχρονης κυπριακής ιστορίας σκορπώντας, την εποχή εκείνη του ξεσηκωμού κατά της δουλείας τόσων χρόνων, ρίγη εθνικής συγκίνησης στον Κυπριακό και τον απανταχού Ελληνισμό. Αλλά και σήμερα ακόμη, ο απαράμιλλος ηρωισμός και η αυτοθυσία που επέδειξαν κάνουν τις καρδιές μας να αναρριγούν και λειτουργούν ως φάρος για τη συνέχιση της διεκδίκησης των δικαίων του λαού μας.

Ο αγώνας για τη λευτεριά της πατρίδας μας, που έφτασε στη μεγαλύτερη αγωνιστική του έξαρση στα χρόνια της εμποποίησης του 55-59 και οδήγησε στην ανεξαρτησία του 1960, συνεχίζεται και σήμερα με στόχο την επανένωση του νησιού μας και τον τερματισμό της τουρκικής κατοχής. Στις κρίσιμες και δύσκολες αυτές μέρες, η αναπόληση της ηρωικής εκείνης εποχής και η αναφορά στη ζωή των ηρώων μας είναι η μεγαλύτερη τόνωση για μας, για τη συνέχιση και ευόδωση του αντικατοχικού αγώνα που διεξάγουμε.

Συμπατριώτες, Συμπατριώτισσες,

Πριν 59 χρόνια, οι τέσσερις γενναίοι μαχητές της ΕΟΚΑ που μνημονεύουμε, έδωσαν εδώ στο Λιοπέτρι μια από τις πιο επικές μάχες του απελευθερωτικού μας αγώνα.

Ο Αχυρώνας έγινε το «Χάνι της Γραβιάς» της Κύπρου, όπως ο ίδιος ο Αρχηγός Διγενής αποκάλεσε την ιστορική μάχη της 2ας Σεπτεμβρίου 1958.

Τέσσερα παλικάρια σεμνά, αλλά γεμάτα πίστη στις αρχές, τις αξίες και τα ιδανικά της Ελληνικής φυλής. Τέσσερις γενναίοι μαχητές αποφασισμένοι να διαμεσολαβήσουν ανάμεσα στην καθημερινότητα και το αιώνιο. Αποφασισμένοι να συνομιλήσουν για λογαριασμό όλων μας με την Ιστορία.

Φώτης Πίπτας, Αντρέας Κάρυος, Ηλίας Παπακυριακού και Χρίστος Σαμάρας μετέτρεψαν έναν ταπεινό αχυρώνα, σε φρούριο αντιστάσεως και φάρο αρετής. Και τα τέσσερα παλικάρια είχαν παρουσιάσει λαμπρά δράση, διακρίνονταν για τα εθνικά και χριστιανικά τους ιδανικά και ήταν τοπικοί ηγέτες. Όταν μετά από προδοσία κυκλώθηκαν στον Αχυρώνα Λιοπετρίου, κλήθηκαν από τους Άγγλους να παραδοθούν. Αυτοί αρνήθηκαν

προκαλώντας τους πολυάριθμους Άγγλους να πλησιάσουν για να τους συλλάβουν. Γνώριζαν, βεβαίως, ότι η ενέργεια τους σήμαινε θάνατο, αφού ουδεμία δυνατότητα διαφυγής υπήρχε.

Για ώρες έβαλλαν κατά των Άγγλων και τους κρατούσαν μακριά. Οι Άγγλοι χρησιμοποίησαν εναντίον τους χειροβομβίδες και όλμους, χωρίς όμως αποτέλεσμα και στο τέλος σκέφθηκαν – όπως και στην περίπτωση του Σταυραετού του Μαχαιρά και Υπαρχηγού της ΕΟΚΑ Γρηγόρη Αυξεντίου- ότι η βενζίνη και η φωτιά θα έδιναν τη λύση που επιζητούσαν.

Στεκόμαστε ευλαβικά και με δέος μπροστά στο μεγαλείο της αυτοθυσίας και της αυταπάρνησης των τιμωμένων ηρώων μας που έδωσαν την ζωή τους για την ελευθερία και την εθνική αξιοπρέπεια και αισθανόμαστε ωσάν να ήταν χθες που οι μεγάλοι αυτοί ήρωες έπεσαν μαχόμενοι στον θρυλικό Αχυρώνα Λιοπετρίου.

Ο **Φώτης Πίπτας**, που γεννήθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 1935 και αποφοίτησε από το Ελληνικό Γυμνάσιο Αμμοχώστου, ήταν γεννημένος αγωνιστής, φλογερός πατριώτης και αφοσιωμένος ολόψυχα στον αγώνα για τη λευτεριά της Κύπρου. Απεκλήθη δικαίως ο «ήρωας δάσκαλος» γιατί πράγματι με τη δράση του και το θάνατο του τίμησε το ιερό λειτούργημα του Έλληνα δασκάλου. Τον ασίγαστο πόθο για το ξεσκλάβωμα της πατρίδας και την απaráμιλλη αγωνιστικότητα που τον χαρακτήριζε, τα διακρίνουμε πολύ έντονα στα ποιήματα που έγραφε από τα μαθητικά του χρόνια, αλλά πολύ περισσότερο στη ζωή και τη δράση του ως σύνολο. Στο Διδακταλικό Κολέγιο Μόρφου, όπου σπούδαζε, ήταν ταυτόχρονα ορκισμένος και δραστηριοποιημένος από την πρώτη στιγμή στον αγώνα της ΕΟΚΑ. Αργότερα, όταν διορίστηκε δάσκαλος στην Άχνα, ήταν «ο δάσκαλος στη διάρκεια της μέρας και ο μαχητής της ελευθερίας κατά τις νυχτερινές ώρες». Τον Οκτώβριο του 1956, ένα χρόνο μετά το διορισμό του στην Άχνα, κηρύσσεται καταζητούμενος και τρεις μήνες μετά συλλαμβάνεται και οδηγείται στον Αστυνομικό Σταθμό Αμμοχώστου, όπου υποβάλλεται σε φριχτά βασανιστήρια.

Μεταφέρεται στα κρατητήρια της Κοκκινοτριμιθιάς και αργότερα της Πύλας, απ' όπου δραπετεύει με συγκλονιστικό τρόπο μαζί με τρεις άλλους συναγωνιστές του. Στις 2 Αυγούστου 1958 ηγείται μεγάλης επίθεσης εναντίον τριών βρετανικών στρατιωτικών αυτοκινήτων έξω από τη Λύση και προκαλεί μεγάλες απώλειες στους Άγγλους. Και ακριβώς ένα μήνα μετά πέφτει ηρωικά στον Αχυρώνα του Λιοπετρίου.

Ο **Ανδρέας Κάρυος** γεννήθηκε στις 16 Ιουλίου 1926. Ήταν στέλεχος της ΠΕΚ και πρωτοστάτησε στην ίδρυση της ΣΕΚ, της ΠΕΟΝ και του Θρησκευτικού Συλλόγου στο Αυγόρου. Υπήρξε ο διοργανωτής και πρώτος υπεύθυνος του αγώνα της ΕΟΚΑ Αυγόρου. Την 1^η Απριλίου του 1955 έλαβε μέρος στην επιχείρηση βραχυκυκλώματος των ηλεκτροφόρων καλωδίων παρά το Αυγόρου και κατά την επιχείρηση υπέστη σοβαρά εγκαύματα. Συνελήφθη αρκετές φορές για τη δράση του, ενώ τον Νοέμβριο του 1956 κλείστηκε στα κρατητήρια της Πύλας απ' όπου απέδρασε στις 12 Μαρτίου 1958 και συνέχισε τη δράση του ως υποτομεάρχης στην περιοχή Κοκκινοχωρίων, μέχρι τη μέρα που αφηφώντας τον θάνατο άφησε την τελευταία του πνοή στον Αχυρώνα Λιοπετρίου.

Ο **Ηλίας Παπακυριακού** γεννήθηκε στις 25 Ιανουαρίου, 1938. Όντας μαθητής ακόμη της Ε' τάξης του Γυμνασίου Αμμοχώστου, εντάχθηκε στην ΕΟΚΑ και έδρασε ως μέλος των ομάδων κρούσεως, έλαβε μέρος σε βομβιστικές επιθέσεις και καταζητείτο από τους Άγγλους προτού ακόμη τελειώσει το Γυμνάσιο.

Ως υπεύθυνος του υποτομέα Άσσιας και των γύρω χωριών ανέπτυξε μεγάλη δράση. Τον Ιούλιο του 1958 με προσωπική του καθοδήγηση οι αγωνιστές της Άσσιας ανατίναξαν την υδραντλία, τα υποστατικά και τις υδατοδεξαμενές από τις οποίες υδρεύονταν τα στρατόπεδα των αγγλικών δυνάμεων, στον αστυνομικό σταθμό Βατυλής. Η δράση του συνεχίστηκε μέχρι τις 2 Σεπτεμβρίου 1958 όταν επιχείρησε ηρωική έξοδο από τον Αχυρώνα και έπεσε μαχόμενος.

Ο **Χρίστος Σαμάρας** γεννήθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 1926. Φιλομαθής, θρήσκος και αγνός πατριώτης, διάβαζε πολλά βιβλία για την ελληνική ιστορία και τη θρησκεία μας. Υπήρξε ο ιδρυτής της ΟΧΕΝ Λιοπετρίου και εντάχθηκε το 1954 σε μυστική οργάνωση που ετοίμαζε ένοπλη εξέγερση για την απελευθέρωση της Κύπρου. Το 1955 συνδέθηκε με τον Γρηγόρη Αυξεντίου και στο σπίτι του ορκίστηκαν τα πρώτα μέλη της ΕΟΚΑ Λιοπετρίου. Πήρε μέρος στην επίθεση που έγινε στη Δεκέλεια την 1^η Απριλίου της ίδιας χρονιάς, καταζητήθηκε από εκείνη τη μέρα και έμεινε επικηρυγμένος για 5000 λίρες μέχρι τον ηρωικό θάνατό του στον Αχυρώνα.

Σε όλο αυτό το διάστημα ανέπτυξε μεγάλη δράση στα χωριά της περιοχής του, μέχρι τη μέρα που μαζί με τους άλλους τρεις συναγωνιστές του, κατέλαβε επάξια μια ξεχωριστή θέση στο πάνθεο των ηρώων της κυπριακής ελευθερίας. Συμπατριώτες, Συμπατριώτισσες,

Τιμώντας σήμερα τη μνήμη των τεσσάρων ηρώων μας, αναπολούμε την ένδοξη εκείνη εποχή και αναβαπτιζόμαστε στις αξίες του γνήσιου πατριωτισμού, της ανιδιοτέλειας και της αγωνιστικότητας, αρετές που τόσο πολύ τις έχουμε ανάγκη σήμερα. Εδώ και 43 χρόνια το 37% των εδαφών μας συνεχίζει να κατέχεται από τον τουρκικό Απίλα. Χιλιάδες συμπατριώτες μας βρίσκονται ακόμη μακριά από τις πατρογονικές τους εστίες στην πικρή προσφυγιά, μέσα στην ίδια τους την πατρίδα, ενώ συνεχίζεται ανείπωτο το δράμα των αγνοουμένων μας και των εγκλωβισμένων της Καρπασίας. Χιλιάδες έποικοι έχουν μεταφερθεί στην κατεχόμενη γη μας και η οριστική και πλήρης τουρκοποίηση της παραμένει ένας ανοιχτός και τεράστιος κίνδυνος.

Γι' αυτό και η αγωνιστική παρακαταθήκη των ηρώων της κυπριακής ελευθερίας έχει σήμερα μια καθοριστική σημασία, που δεν έχουμε το δικαίωμα να την αγνοούμε ή να την παραγνωρίζουμε. Είναι χρέος απέναντι στους ήρωες μας να συνεχίσουμε την προσπάθεια για την αποτροπή της πλήρους τουρκοποίησης και την επανένωση της πατρίδας.

Δυστυχώς το αποτέλεσμα της Διάσκεψης για την Κύπρο στο Κραν Μοντανά της Ελβετίας μας απογοήτευσε, και αυτό εξαιτίας της στάσης της Τουρκίας που οδήγησε τη διαδικασία σε ναυάγιο, επιμένοντας στις απαράδεκτες θέσεις της για διατήρηση και αποδοχή των εγγυητικών και παρεμβατικών της δικαιωμάτων όπως και στην εσασεί παραμονή στρατευμάτων της. Έτσι όμως η Κύπρος δεν μπορεί να καταστεί ένα πραγματικά ανεξάρτητο, φυσιολογικό ευρωπαϊκό κράτος μέσα στο οποίο Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι θα απολαμβάνουν από κοινού τα οφέλη της ειρηνικής συνύπαρξης και της συνδημιουργίας.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, όπως έχει αναφέρει κατ' επανάληψη μετά τη Διάσκεψη για την Κύπρο στο Κραν Μοντανά, είναι έτοιμος να επανέλθει στο τραπέζι των συνομιλιών, για να συνεχίσει τις διαπραγματεύσεις εάν και εφόσον η Τουρκία είναι έτοιμη να υλοποιήσει τις παραμέτρους που έθεσε ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών. Τα ζητήματα της ασφάλειας και των εγγυήσεων και η αντιμετώπιση τους στο πλαίσιο των παραμέτρων

αυτών, αποτελούν πλέον ακρογωνιαίο λίθο της επίτευξης μιας συνολικής λύσης του Κυπριακού. Μιας λύσης που θα είναι μεν αποτέλεσμα συμβιβασμού, αλλά με βασικό προαπαιτούμενο η χώρα μας να είναι πραγματικά ανεξάρτητη και κυρίαρχη, χωρίς να ελέγχεται με οποιονδήποτε τρόπο από την Τουρκία. Η λύση που επιδιώκουμε θα πρέπει απαραίτητα να υπηρετεί τα συμφέροντα των Κυπρίων και όχι της όποιας τρίτης χώρας.

Στο πλαίσιο αυτό θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για την επανένωση της πατρίδας μας σύμφωνα με τις πρόνοιες των συμφωνιών κορυφής και τα ψηφίσματα και τις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών. Θέλουμε τη χώρα μας επανενωμένη, αλλά όχι παραδομένη στην Τουρκία, όπως με μεγάλη σαφήνεια τόνισε ο Πρόεδρος Αναστασιάδης, καλώντας τις πολιτικές δυνάμεις σε μια ειλικρινή συνεργασία, πέραν και μακριά από τις όποιες σκοπιμότητες, προς αντιμετώπιση της τουρκικής αδιαλλαξίας που εδώ και 43 χρόνια παραμένει άκαμπτη, ανεξαρτήτως του ποιοι βρίσκονται στην εξουσία.

Αυτή είναι η ώρα που πρέπει όλοι εμείς να σταθούμε με υψηλό αίσθημα εθνικής ευθύνης απέναντι στις προσπάθειες που καταβάλλει η ηγεσία μας, να προβληματιστούμε και να ενώσουμε τις δυνάμεις μας μακριά από μικροκομματικές ή άλλες σκοπιμότητες. Σύσσωμοι, όπως μας παραγγέλλει στα ποιήματα του ο ηρωικός δάσκαλος Φώτης Πίπτας, όλοι, μικροί και μεγάλοι, ας συστρατευθούμε στον αγώνα για τη σωτηρία της πατρίδας. Αυτή είναι η βασικότερη προϋπόθεση για να ελευθερώσουμε τη σκλαβωμένη γη μας και να δικαιώσουμε τις θυσίες των ηρώων μας.

Δόξα και τιμή στους ήρωες του Αχυρώνα Λιοπετρίου. Και αιώνια ας είναι η μνήμη τους.